

Vastaanottaja

Laihian kunta

Asiakirjatyyppi

Raportti

Päivämäärä

08.11.2023

Viite: 1510067682-002

ISONKYLÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS- JA LAAJENNUSALUEEN LUONTOSELVITYS

ISONKYLÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS- JA LAAJENNUSALUEEN LUONTOSELVITYS

Projekti **Isonkylän asemakaavan muutos- ja laajennusalueen luontoselvitys**
Projekti nro **1510067682-002**
Vastaanottaja **Laihian kunta/Anna Annila**
Asiakirjatyyppi **Raportti**
Päivämäärä **8.11.2023**
Laatija **Tanja Hirvonen, Ramboll**
Tarkastaja **Ville Yli-Teevahainen, Ramboll**

Kannen kuva: Lehtoa selvitysalueen kaakkoisnurkalla.

Ramboll
Kauppatori 1-3 F
60100 Seinäjoki

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	2
2. MENETELMÄT	2
3. TULOKSET	2
4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	7
5. LÄHTEET	8

1. JOHDANTO

Laihian kunta on laatimassa Isonkylän alueelle asemakaavaa. Alueella sijaitsee kaksi asuinrakennusta sekä rakentamatonta metsäaluetta. Asemakaava-alueelle on toteutettu aiempia luontoselvityksiä (Ramboll Finland Oy 2017 ja Etelä-Pohjanmaan ELY 2021), joissa alueelta on löydetty liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Nämä alueet ja liito-oravien tarvitsemat kulkuyhteydet on esitetty kaavaluonnoksessa (31.5.2023, Ramboll Finland Oy).

Etelä-Pohjanmaan ELY on antanut lausunnon (25.8.2023, EPOELY/1768//2023) alueen kaavaluonnoksesta, jossa se on todennut, että asemakaava-alueella on mahdollisia luontoarvoja, jotka tulee tarkistaa. Tämän luontoselvityksen tarkoituksena oli selvittää ELY-keskuksen lausunnossa mainitun mahdollisen lehto-/lehtomaisen alueen tai varttuneen kuusimetsän esiintyminen alueen länsiosissa, jolla voisi olla merkitystä alueen maankäytön osalta.

Tämä selvitys on tehty Laihian kunnan toimeksiannosta. Maastotöistä ja raportoinnista on vastannut biologi FM Tanja Hirvonen Ramboll Finland Oy:n Vaasan toimipisteestä.

2. MENETELMÄT

Asemakaavan muutos- ja laajennusalueelle toteutettiin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 13.9.2023. Selvityksessä tarkasteltiin yleisesti alueen kasvillisuutta ja luontotyyppejä sekä tarkemmin mahdollisten huomionarvoisten luontoarvojen, kuten uhanalaisten sekä rauhoitettujen lajien, luonnonsuojelulain 64 §:n ja metsälain 10 §:n kohteiden, esiintymistä. Erityistä huomiota kiinnitettiin ELY-keskuksen lausunnossa mainitun alueen länsiosaan sijoittuvan pohjavesivaikutteisen lehdon tai lehtomaisen kankaan sekä kuusimetsän löytämiseen. Selvityksessä hyödynnettiin Luonnonvarakeskuksen kasvupaikka- ja puustotietoja (2021) ja Lajitietokeskuksen havainnot (2022).

3. TULOKSET

Selvitysalueella kasvaa kuusi- ja mäntyvaltaisia sekametsiä. Alueen metsätyypit vaihtelevat lehdestä tuoreeseen kankaaseen. Alueen läpi kulkee itä-länsisuuntainen polku/ura (Kuva 1), jonka eteläpuolella kasvaa pääosin lehtomaista kangasta sekä lehtoa ja pohjoispuolella tuoretta mustikka- sekä mustikkapuolukkatyyppin kangasta (Kuva 2). Polulla kasvaa mm. heiniä, rönsyleinikkiä ja raidan taimia. Lehtoa esiintyy alueen etelä- ja kaakkoisosissa ja lehtomaisia kankaita lehtojen pohjoispuolella. Metsäalueilla on vanhoja kantoja, lahoa sekä kaatunutta puuta on jonkin verran ja puusto on eri-ikäistä. Etelä- ja kaakkoisosan lehdot ja lehtomaiset kankaat ovat luonnontilaisen kaltaisia. Selvitysalueen länsiosista ei havaittu luonnontilaisen kaltaisia lehtoja tai lehtomaisia kankaita. Tällaisia alueita ei ole mainittu myöskään kaava-alueen länsiosista alueen metsänkäyttöilmoituksen lausunnossa, jonka Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt 10.6.2021 (EPOELY/152/2020). Selvitysalueen lounaisnurkalta havaittiin varttunutta tuoretta kuusikkoja sekä havusekametsää. Selvitysalue on rajattu kolmeen osaan (Kartta 1) alueiden puuston iän ja rakenteen sekä luontotyyppien mukaan.

Kartta 1. Metsäkuviorajat ja terttuseljahavainnot selvitysalueella.

Kuva 1. Metsäalueen läpi kulkeva ura.

Kuva 2. Tuoretta kangasta selvitysalueen pohjoisissa.

Metsäkuvio 1.

Selvitysalueen luoteisosassa on ojitettu metsitetty pelto. Alueen puusto koostuu pääosin nuoresta (noin 30–50-vuotiaasta) tasaikäisestä kuusikosta. Aluskasvillisuus on paikoin hyvin rehevää ja suurelta osin se puuttuu täysin (Kuva 3). Avoimilla laikuilla kasvaa mm. nokkosta, koiranputkea ja rönsyleinikkiä. Alueen itäreunalla ojan vierellä kasvaa noin 2 m kaistaleella lehtomaista kangasta, jolla kasvaa mm.

harmaaleppiä (Kuva 4), länsireunalla nuorten kuusten keskellä kasvaa koivuja (Kuva 5) ja pohjoisosassa on runsaammin rehevää aluskasvillisuutta ja puusto koostuu nuorehkoista lehtipuista. Alueella kasvaa koivua, harmaaleppiä sekä tuomea ja aluskasvillisuutena mm. koiranputkea, nokkosta ja käenkaalia (Kuva 6).

Kuva 3. Metsäkuvio 1 on pääosin tiheäojaista talouskuusikkoa.

Kuva 4. Ojan reunalla kasvaa harmaaleppiä ja kuusta metsäkuvion 1 itäreunalla.

Kuva 5. Metsäkuvion 1 länsireunalla kasvaa kuusen lisäksi koivuja.

Kuva 6. Metsäkuvion 1 pohjoisosan ojassa kasvaa harmaaleppiä.

Metsäkuvio 2.

Selvitysalueen eteläosissa kasvaa lehtoa ja lehtomaista kangasta (Kuva 7). Metsäkuvion puustona kasvaa kuusta, mäntyä, koivuja, haapaa, pihlajaa ja tuomea. Männyt ja kuuset ovat paikoin järeitä (kansikuva) ja kaatuneita puita on paikoin runsaasti (Kuva 8). Länsiosassa aluetta on pieniä vaahteran ja raidan taimia. Koko metsäkuvion alueella on vanhoja kantoja. Puusto on vaihtelevan ikäistä. Lehtipuusto on pääosin nuorta ja kuuset eri-ikäisiä taimista yli 100-vuotiaisiin puihin. Aluskasvillisuudesta runsaimpia ovat käenkaali, oravanmarja, mustikka ja metsäalvejuuri. Muita alueella kasvavia lajeja ovat mm. punaherukka, metsäimarre, koiranputki, ahomansikka ja isoalvejuuri. Läntisemmän asuinrakennuksen pohjoispuolella pihan ja metsän rajalla kasvaa sinivuokkoa, joka voi olla levinnyt metsään puutarhasta.

Metsäkuvion pohjoisreunoilla lehtomaiset kankaat vaihettuvat tuoreeseen kankaaseen. Alueen keski-osassa on myös mustikkatyyppin kangasta. Metsätyytit vaihtelevat alueella paikoin hyvin jyrkästi ja lehtoa on alueen eteläosassa ja pihojen reunoilla. Metsäkuvion länsipuoliskolla lehdossa kasvaa tiheää tuomipensaikkoa, osin lahonnutta harmaaleppää ja kuusta. Pihojen välisen metsäalueen eteläosassa kulkee selvityksen aikaan kuiva uoma (Kuva 9), jonka ympäristössä kasvaa mm. heiniä, metsä- sekä isoalvejuurta ja rönsyleinikkiä. Metsäkuvion itäosassa on avoimehko lehtipuustoinen lehto, jolla kasvaa koivuja, harmaaleppää, tuomea, kuusta ja raitaa (Kuva 10) ja eteläreunoilla järeitä kuusia (kansikuva). Alueella on erittäin lahoja kantoja, lahoppua ja aluskasvillisuutena mm. rönsyleinikki, ojakellukka, käenkaali, hiirenporras ja vadelma. Avoimemman alueen pohjoispuolella on kuusivaltaista lehtomaista kangasta. Metsäkuvion havaittiin terttuseljaa (Kartta 1), joka on haitallinen vieraslaji. Metsäkuvion länsiosassa polun pohjoispuolella on pieni muutaman neliön laajuinen saniaisvaltainen alue (Kuva 11), jolla kasvaa kotkansiipeä sekä metsä- ja isoalvejuurta.

Metsäkuvion puusto on eri-ikäistä ja kaatunutta sekä lahoa puuta on jonkin verran. Vanhoja kantoja on yksittäisinä koko alueella. Alueen metsätyyppisiä ovat mm. tuoreet keskiravinteiset lehdot, jotka ovat vaarantuneita (VU) luontotyyppisiä, ja varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat, jotka ovat silmälläpidettäviä (NT, Kontula & Raunio 2018).

Kuva 7. Kivisempää maastoa metsäkuvion 2 keskiosissa.

Kuva 8. Metsäkuvion 2 länsiosassa on useampia kaatuneita puita.

Kuva 9. Metsäkuvion 2 eteläreunassa kasvaa kuivan uoman ympäristössä järeitä kuusia.

Kuva 10. Metsäkuvion 2 itäosassa on lehtipuuvaltaista lehtoa.

Kuva 11. Saniaisia metsän läpi kulkevan polun pohjoispuolella.

Metsäkuvio 3.

Selvitysalueen pohjoispuolisko ja lounaisnurkka ovat tuoreita mustikka- ja mustikka-puolukkatyyppin havusekametsää (Kuva 12). Varttuneempi puusto on noin 70–90-vuotiasta mäntyä, kuusta ja koivua ja alikasvoksena kasvaa kuusen ja koivun taimia. Aluskasvillisuuden valtalajit ovat mustikka ja puolukka. Metsäkuvion lounaisnurkalla kuvion 1 rajalla on tuoreen kankaan kuusikkoa (Kuva 13), jonka varttuneempi puusto on noin 80–90-vuotiasta. Kuusivaltaisella metsiköllä esiintyy yksittäisiä kantoja, sekapuuna kasvaa koivua eikä siltä havaittu lahoppuuta. Lahoppuun puutteen ja kantoisuuden perusteella alue ei ole luonnontilaisen kaltaista. Metsäkuvioiden 1 ja 2 välisellä alueella on hyvin pienialaisia ruohoisempia laikkuja ja hieman soistunut alue, jolla kasvaa mm. puolukkaa, metsäalvejuurta, käenkaalia ja isoalvejuurta. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on metsänkäyttöilmoitukseen vastaavassa lausunnossaan (10.6.2021, EPOELY/152/2020) todennut, ettei suurella osalla metsäkuviota 3 (pohjois- ja koillisosa) ole estettä alueelle toteutettavalle hakkuulle.

Kuva 12. Tuoreen kankaan havusekametsää metsäkuvioilla 3.

Kuva 13. Varttunutta kuusikkoa metsäkuvion 3 lounaisreunalla.

4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Selvityksessä ei löydetty alueen länsiosista Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (EPOELY/1768//2023) mainittua pohjavesivaikutteista lehtomaista kangasta tai lehtoa. Monimuotoisia luonnontilaisen kaltaisia lehtomaisia kankaita ja lehtoa esiintyy selvitysalueen etelä- ja kaakkoisosissa. Kyseiset alueet on huomioitu ELY-keskuksen metsänkäyttöä koskevassa lausunnossa (EPOELY/152/2020). Metsäkuvion 3 lounaisnurkassa on varttunutta kuusivaltaista tuoretta kangasta, joka ei kuitenkaan ole luonnontilaisen kaltaista lahoppuun puutteen seurauksena. Metsäkuvion 2 lehdot ja lehtomaiset kankaat tulisi säilyttää rakentamisen ulkopuolella, mutta muuten alueelta ei havaittu erityisiä luontoarvoja.

5. LÄHTEET

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lajitietokeskus. 2022. Pyydetty aineisto ladattu 5.9.2022.

Luonnonsuojelulaki 9/2023.

Luontodirektiivi 92/43/ETY.

Metsälaki 1093/1996.

Ramboll Finland Oy. 2023. Laihian kunta, Isonkylän asemakaavan muutos ja laajennus – korttelit 2057–2060.